

Охорона здоров'я дітей та підлітків

український міжвідомчий збірник

Матеріали
науково-практичної онлайн-конференції

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗІОЛОГІЇ, ПАТОЛОГІЇ
ТА ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ ТА ПІДЛІТКІВ

12–14 листопада 2025 р.

1-2

2025

Охорона здоров'я дітей та підлітків

Український міжвідомчий збірник

Збірник є правонаступником попереднього, заснованого в 1970 році.

Засновник — Державна установа «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Національної академії медичних наук України» (ДУ «ІОЗДП НАМН»).

1-2[39-40] 2025

ISSN 2519-2132 (online)

ISSN 0369-8041 (print)

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ

Засновано у 1970 році

видається двічі на рік

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ

Державна установа

«Інститут охорони здоров'я дітей
та підлітків Національної академії
медичних наук України»

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

ДУ «ІОЗДП НАМН»

пр. Ювілейний, 52-А

61153, м. Харків, Україна

Тел. редакції:

+38(050) 323-10-06

E-mail: journal@iozdp.org.ua

<https://journal.iozdp.org.ua>

Рекомендовано для розміщення через Інтернет та друку
Вченою радою ДУ «ІОЗДП НАМН»
(протокол № 12 від 12.12.2025 р.)

Головний редактор: Г. М. Даниленко
(д-р мед. наук, професор, директор ДУ «ІОЗДП НАМН»)

Заступник головного редактора: В. О. Диннік
(д-р мед. наук, заст. директора ДУ «ІОЗДП НАМН»)

Відповідальний секретар: М. Л. Водолажський
(канд. мед. наук, заст. директора ДУ «ІОЗДП НАМН»)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Н. В. Багацька (д-р мед. наук, проф.), Л. Ф. Богмат (д-р мед. наук,
проф.), Г. В. Кукуруза (д-р мед. наук), І. С. Лебець (д-р мед. наук, проф.),
С. О. Левенець (д-р мед. наук, проф.), О. Ю. Майоров
(д-р мед. наук, проф.), Е. А. Михайлова (д-р мед. наук),
О. І. Плехова (д-р мед. наук, проф.), І. Л. Пую (д-р мед. наук),
Л. К. Пархоменко (д-р мед. наук, проф.), Л. І. Рак (д-р мед. наук),
С. І. Турчина (д-р мед. наук), Н. С. Шевченко (д-р мед. наук, проф.)

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія КВ № 24678-14618Р
від 29.10.2020 р.

Підписано до друку 19.12.2023 р.

Формат — 60 x 84/8

Папір офсет. Друк офсет.

Ум. друк. арк. — 10,11

Замовлення №

Наклад 200 прим.

Відповідальність за зміст, добір та викладення фактів у статтях несуть автори, за
зміст та оформлення інформації про лікарські засоби - замовники. Передрук опу-
блікованих статей можливий за згоди редакції та з посиланням на джерело.

Видання призначено для фахівців галузі охорони здоров'я.

Children and adolescents health care

Ukrainian Interdepartmental Collection

The Collection is the successor of the previous one, founded in 1970.

Published by the State Institution «Institute for Children and Adolescents Health Care at the National Academy of Medical Sciences of Ukraine» SI «ICAHC NAMS».

1-2[39-40] 2025

ISSN 2519-2132 (online)

ISSN 0369-8041 (print)

**CHILDREN AND
ADOLESCENTS
HEALTH CARE**

published since 1970

twice per year

FOUNDED AND EDITED BY THE

State Institution

«Institute for Children and Adolescents
Health Care of the National Academy of
Medical Sciences of Ukraine»

ADDRESS

SI «ICAHC NAMS»

Yubileinyi prospekt, 52-A

61153, Kharkiv, Ukraine

Phones:

+38(050) 323-10-06

E-mail: journal@iozdp.org.ua

<https://journal.iozdp.org.ua>

*Approved by the Academic Council of the SI «ICAHC NAMS»
(Protocol № 12 of 12.12.2025)*

Editor in Chief: G. M. Danilenko
(Dr. Sci. Med., Prof., Director of the SI «ICAHC NAMS»)

Deputy Editor in Chief: V. O. Dinnyk
(Dr. Sci. Med., Deputy Director of the SI «ICAHC NAMS»)

Assistant Editor: M. L. Vodolazhskyi
(Cand. Sci. Med., Deputy Director of the SI «ICAHC NAMS»)

EDITORIAL BOARD

N. V. Bagatskaya (*Dr. Sci. Med., Prof.*), L. F. Bogmat (*Dr. Sci. Med., Prof.*),
A. V. Kukuruza (*Dr. Sci. Med.*), I. S. Lebets (*Dr. Sci. Med., Prof.*), S. O. Levenets
(*Dr. Sci. Med., Prof.*), O. Y. Mayorov (*Dr. Sci. Med., Prof.*), E. A. Mikhailova
(*Dr. Sci. Med.*), S. L. Puyu (*Dr. Sci. Med.*), O. I. Plekhova (*Dr. Sci. Med., Prof.*),
L. K. Parkhomenko (*Dr. Sci. Med., Prof.*), L. I. Rak (*Dr. Sci. Med.*),
S. I. Turchina (*Dr. Sci. Med.*), N. S. Shevchenko (*Dr. Sci. Med., Prof.*)

The authors are responsible for the content, selection and presentation of facts in the articles, for the content and design of information about medicines - customers. Reprint of published articles is possible with the consent of the editors and with reference to the source.

The publication is intended for healthcare professionals.

INFLUENCE OF BILIARY REFLUX ON THE DEVELOPMENT OF GERD IN CHILDREN WITH CHOLELITHIASIS (OVERLAP SYNDROME)

Pavlenko N. V., Shutova O. V., Voloshin K. V.*, Solodovnichenko I. G., Babadzhanian O. M., Karpushenko J. V.

Kharkiv National Medical University, Kharkiv, Ukraine

* V.N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv, Ukraine

pavlenko.nat.v@gmail.com

Digestive diseases in childhood are a pressing issue in pediatrics. Upper gastrointestinal tract diseases predominate among childhood gastrointestinal pathologies (up to 75%), and their incidence is steadily increasing. Interest in the study of esophageal pathology in pediatric practice has increased significantly in recent years. The development and progression of esophageal pathology in childhood is complex and controversial. Children with cholelithiasis often have gastroesophageal reflux disease (GERD).

The anatomical and morphological relationship between the hepatopancreaticoduodenal zone is one of the factors that contributes to the development of common pathogenetic mechanisms for the development of combined pathology. Bile aggressively affects the esophageal mucosa. These disorders subsequently lead to a mutually aggravating effect.

Objective: To analyze the influence of biliary reflux and motor disorders on the development and severity of gastroesophageal reflux disease (GERD) in children with cholelithiasis based on the results of upper endoscopy.

Methods. The observation group included 104 patients aged 6-18 years with cholelithiasis and GERD. Depending on the endoscopic picture and the form of GERD, they were divided into 3 groups. The diagnosis was verified by echosonography, endoscopically (upper videoendoscopy + endoscopic pH-metry). The results were statistically processed.

Results. In endoscopically negative GERD and cholelithiasis (group 1), predominantly functional disorders of the esophagus were noted in the form of gastroesophageal reflux (GER) grade I-II and only in 1/3 of patients in combination with biliary reflux (BR). The nature of the esophageal refluxate is slightly acidic without bile admixture. In nonerosive GERD and cholelithiasis (group 2), GER grade II-III was more often determined, with a mixed nature of the esophageal refluxate (the proportion of bile increases) in combination with BR grade II-III in all patients. At the same time, persistent catarrhal reflux esophagitis, torpid to PPI treatment, was detected in 42% of patients. In erosive GERD and cholelithiasis (group 3), erosions and ulcers of the esophagus (in 1/3 of cases), persistent motor disorders in this area, grades II-IV GERD with a predominance of bile in the esophageal refluxate were diagnosed. Moreover, despite the visual mixed nature of the esophageal refluxate, the esophageal pH-metry figures (esophagus <2.5) indicated pronounced acid aggression with a superacid state in the stomach (corpus <1.0) and decompensated alkalizing capacity (antrum <2.5). Complications of GERD developed in 29.5% of patients. Such aggressive biliary refluxate was noted in patients with the formation of polypoid growths of the esophagus in the outcomes of erosive and ulcerative esophagitis.

Conclusions: the influence of biliary reflux is an important link in the mechanism of formation of the overlap syndrome of GERD and cholelithiasis. Biliary reflux in combination with other motor disorders largely determines changes in the esophageal mucosa of children with cholelithiasis and affects the severity and outcomes of GERD, which must be taken into account when treating combined pathology.